

מתכוין להשבחת השדה וניכר להדיא שאינו מתכוין לכך דמותר. (ועיין בחוט שני לשביעית להגר"נ קרליץ). וצריך לחלק בין שביעית לשאר דיני תורה דפסיק רישא ולא מכוין אסור.

בדרך אמונה פ"א ס"ק י"ב כתב שאצל החזו"א היה ברוז שיצא למקום צמחים שגדלו מעצמם ובשבת לא היה משתמש בו כלל משום שהשתמש רק במים מוכנים ובשביעית צוה לפנותו למקום שאין בו צמחים.

שאלנו את הגר"ח קנייבסקי שליט"א מה החילוק בין השקאה לשאר מלאכות ואמר לנו: ששאר מלאכות אינם מלאכות בעצם השדה ולכך אם אינו מתכוין להשבחת הארץ אין זה מלאכה המבטלת את שביתת הארץ משא"כ השקאה היא מלאכה בעצם השדה ולכך אפילו באינו מתכוין למעשה הוא גורם להשבחת השדה.

וכן מובא שם שהחזו"א הקפיד לא לזרוק גרעינים בשמיטה כדי שלא יזרע בארץ ויעבור על מלאכת זרע ונראה גם מהטעם הנ"ל.

והוכיח כן מדברי הגר"א (הובא במ"ב הל' שבת ש"ה בביאור הלכה) דבשביתת בהמתו אסור דוקא אם עושה בידיעתו או משכיר לו דהוה כעושה מדעתו אבל שעושה שלא מידיעתו אין איסור. ואפי' לאוסרים שם, במקום שמוכר לו השדה כ"ע יודו שמותר באינו לדעת ישראל.

האם שפיכת מים לקרקע (לחצר) ללא כוונת השקאה אסורה

והנה מצינו בשביעית פ"ב משנה א' דמלקט אדם עצים משדהו בשביעית ובלבד שלא יתכוין להשבחת השדה.

ומבואר בחזו"א סי' י"ט ס"ק ד' וס"ק י"ב דבשביעית אם אינו מתכוין להשבחת השדה ורצונו בעצים מותר אע"פ שהארץ משתבחת בפועל וחלוק משבת שחייב, ועיין גמ' סנהדרין דף כו. לגבי אדם שזומר בכרמו שיכול לומר לעקל בית הבד אני צריך לעצים, א"ל הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות, ותוס' שם ועין מהרש"א ומהרש"ל, וחזו"א מה שביארו בתוס'.

נמצינו למדים מזה גם לגבי השקאה כגון אדם ששוטף את ביתו והמים נשפכים לגינתו וכן מזגן המטפטף לגינתו כיון שאינו

